

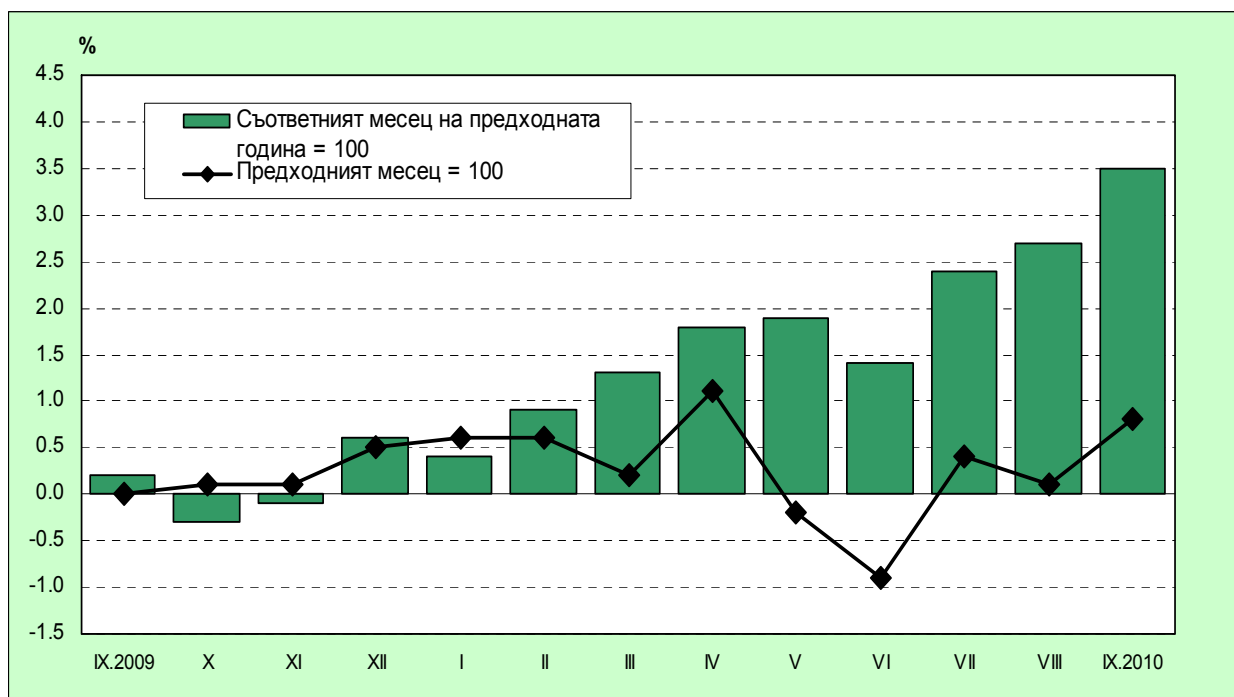

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА СЕПТЕМВРИ 2010 ГОДИНА

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) за септември 2010 г. спрямо август 2010 г. е **100.8%**, т.е. месечната инфлация е **0.8%**. Инфлацията от началото на годината (септември 2010 г. спрямо декември 2009 г.) е **2.7%**, а годишната инфлация за септември 2010 г. спрямо септември 2009 г. е **3.5%** (табл. 1).

Средногодишната инфлация за периода октомври 2009 - септември 2010 г. спрямо периода октомври 2008 - септември 2009 г. е **1.4%**.

Фиг. 1. Инфлацията, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През септември 2010 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с **2.4%**;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - цените остават на равнището от миналия месец;
- облекло и обувки - увеличение с **2.1%**;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с **0.2%**;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с **0.1%**;
- здравеопазване - увеличение с **0.1%**;
- транспорт - увеличение с **0.4%**;

- съобщения - намаление с **0.1%**;
- свободно време, развлечения и културен отдых - намаление с **5.1%**;
- образование - увеличение с **0.3%**;
- ресторанти и хотели - намаление с **0.2%**;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с **0.4%**.

През септември са се увеличили цените на следните хранителни продукти: брашно - с 10.6%, хляб - с 6.7%, ориз - с 0.2%, макаронени изделия - с 1.0%, свинско месо - с 0.5%, месо от едър рогат добитък - с 0.4%, трайни колбаси - с 0.2%, риба и рибни продукти - с 0.4%, пресни млека - с 0.6%, кисели млека - с 0.3%, сирене - с 2.5%, кашкавал - с 3.7%, млечни и растителни масла - съответно с 1.9 и 13.3%, яйца - с 5.0%, домати - с 13.8%, зрял чесън - с 12.3%, картофи - с 18.9%, захар - с 0.3%, шоколадови изделия - с 0.6%, вина - с 0.8%, високоалкохолни спиртни напитки - с 0.2%, бира - с 0.4%, и други.

През месеца са се намалили цените на следните хранителни продукти: сладкарски изделия - с 0.9%, птиче месо - с 0.2%, ябълки - с 6.5%, цитрусови и южни плодове - с 0.2%, грозде - с 5.8%, пипер (всички видове) - със 7.0%, моркови - с 2.5%, зрял лук - с 1.3%, и други.

През септември в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение при: облекло - с 1.7%, обувки - с 3.0%, водоснабдяване - с 0.3%, материали за ремонт и поддържане на жилище - с 0.7%, газообразни и течни горива за битови нужди - съответно с 1.2 и 2.1%, твърди горива - с 1.0%, мебели и предмети за обзавеждане - с 0.7%, дизелово гориво - с 1.6%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 1.4%, автомобилен бензин А95Н - с 1.0%, автомобилен бензин А98Н - с 1.0%, поддръжка и ремонт на ЛТС - с 0.5%, водонагревателни и отоплителни уреди - с 0.7%, телевизионни приемници - с 0.4%, вестници - с 0.7%, билети в кина, театри и други - с 1.6%, градинарство и цветарство - с 2.0%, бръснаро-фризьорски услуги - с 0.5%, застраховки - с 0.3%, и други.

Намалили са се цените на: услуги за текущ ремонт и поддържане на жилище - с 0.4%, хладилници и фризери - с 0.4%, тютюневи изделия, българско производство - с 0.4%, препарати за почистване - с 0.9%, автомобили - с 1.9%, пътнически таксите - с 0.3%, вътрешноселищен обществен транспорт - с 0.8%, услуги по настаняване - със 7.9%, комплексни услуги за почивка и туристически пътувания - с 19.7%, книги - с 0.2%, и други.

През септември са се повишили цените на лекарствата с 0.1%, както и цените на лекарските и стоматологичните услуги, съответно с 0.1 и 0.3%.

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) за септември 2010 г. спрямо август 2010 г. е **100.2%**, т.е. месечната инфлация е **0.2%**. Инфлацията от началото на годината (септември 2010 г. спрямо декември 2009 г.) е **2.9%**, а годишната инфлация за септември 2010 г. спрямо септември 2009 г. е **3.6%** (табл. 2).

Средногодишната инфлация за периода октомври 2009 - септември 2010 г. спрямо периода октомври 2008 - септември 2009 г. е **2.3%**.

Според ХИПЦ през септември 2010 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с **2.3%**;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - цените остават на равнището от миналия месец;
- облекло и обувки - увеличение с **2.0%**;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с **0.2%**;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с **0.3%**;
- здравеопазване - увеличение с **0.1%**;
- транспорт - увеличение с **0.1%**;
- съобщения - намаление с **0.1%**;
- свободно време, развлечения и културен отдих - намаление с **4.4%**;
- образование - увеличение с **0.3%**;
- ресторанти и хотели - намаление с **0.8%**;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с **0.3%**.

Индексът на цените за малката по състав кошница за септември 2010 г. спрямо август 2010 г. е **102.1%**, а от началото на годината (септември 2010 г. спрямо декември 2009 г.) е **101.2%** (табл. 3).

През септември цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% домакинства са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с **3.5%**;
- нехранителни стоки - увеличение с **0.4%**;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 3$.

Индексът на цените за малката по състав кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% домакинства. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерител на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за септември 2010 година

(Проценти)

Потребителски групи	2009 - тегла - %	IX.2010		
		предходният месец = 100	декември 2009 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.8	102.7	103.5
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	35.374	102.4	100.8	101.9
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	5.557	100.0	126.1	126.2
03 Облекло и обувки	3.714	102.1	98.2	99.6
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	17.405	100.2	102.6	102.1
05 Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	4.432	99.9	99.1	98.6
06 Здравеопазване	6.452	100.1	100.6	101.7
07 Транспорт	7.324	100.4	108.0	108.5
08 Съобщения	5.417	99.9	99.2	99.1
09 Свободно време, развлечения и културен отдих	4.052	94.9	96.9	100.7
10 Образование	0.587	100.3	101.1	102.9
11 Ресторанти и хотели	5.872	99.8	100.1	100.9
12 Разнообразни стоки и услуги	3.813	100.4	103.6	104.2
Хранителни	36.793	102.3	100.8	102.0
Нехранителни	31.093	100.5	106.4	106.8
Обществено хранене	5.497	100.2	101.5	102.4
Услуги	26.617	99.1	101.2	101.8

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за септември 2010 година

(Проценти)

Потребителски групи	2007 - тегла - ‰	IX.2010			
		2005 = 100	предходният месец = 100	декември 2009 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ХИПЦ	1000.000	137.25	100.2	102.9	103.6
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	201.215	137.20	102.3	100.7	101.8
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	54.579	262.67	100.0	125.2	125.4
03 Облекло и обувки	37.378	126.40	102.0	98.6	99.9
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	91.637	132.93	100.2	103.1	102.5
05 Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	52.277	115.62	100.3	99.6	99.3
06 Здравеопазване	51.124	127.01	100.1	100.6	101.5
07 Транспорт	199.470	134.34	100.1	106.2	106.5
08 Съобщения	53.996	93.63	99.9	99.0	98.9
09 Свободно време, развлечения и културен отдих	59.016	114.25	95.6	97.6	100.9
10 Образование	11.221	159.72	100.3	101.1	103.1
11 Ресторанти и хотели	146.343	152.25	99.2	98.3	99.1
12 Разнообразни стоки и услуги	41.744	159.18	100.3	108.1	108.6

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница от 100 социално-
поллезни и жизненонеобходими стоки и услуги на най-ниско-
доходните 20% домакинства за септември 2010 година**

Потребителски групи	2009 - тегла - %	(Проценти)
		IX.2010 Предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	102.1
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	58.789	103.5
Облекло и обувки	2.927	102.6
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	21.626	100.1
Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	2.349	99.1
Здравеопазване	6.578	99.8
Транспорт	1.498	99.9
Съобщения	2.216	100.0
Свободно време, развлечения и културен отдих	0.662	100.6
Разнообразни стоки и услуги	3.355	100.7
Хранителни	58.789	103.5
Нехранителни	20.361	100.4
Услуги	20.851	100.0